

International Trade & Investment NewsLetter

Україна, Київ вул. Велика Васильківська 9/2, оф.67,

тел. (044) 287 48 38, (044) 287 76 76, (044) 284 37 77

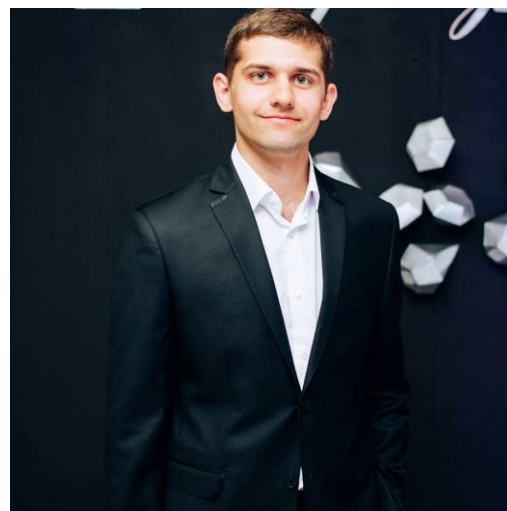
www.jurimex.ua, www.jurblog.com.ua

Президент України подав у Верховну Раду України законопроект про адвокатуру як невідкладний

06.09.2018 на сайті Верховної Ради України був зареєстрований проект Закону про адвокатуру та адвокатську діяльність № 9055 від 06.09.2018. Даний законопроект розроблений Президентом України в рамках розпочатої в 2016 році реформи системи правосуддя.

Метою законопроекту є визначення засад діяльності адвокатури відповідно до кращих міжнародних стандартів, забезпечення виконання адвокатурою її конституційних завдань щодо надання професійної правничої допомоги, а також створення передумов для формування єдиної правничої професії, що сприятиме практичній реалізації в Україні принципу верховенства права.

Завданням законопроекту є законодавче посилення гарантій здійснення адвокатської діяльності, розширення професійних прав адвокатів, забезпечення відповідальності адвокатів за дотримання етичних стандартів та якості правничої допомоги, врегулювання доступу до права на здійснення адвокатської діяльності без

ризиків його безпідставного обмеження, забезпечення подальшого розвитку та належного функціонування органів адвокатського самоврядування на принципах децентралізації в межах єдиної Національної асоціації адвокатів України.

Законопроектом суттєво змінюються вимоги до осіб, які претендують отримати статус адвоката. Як і раніше, кандидат на отримання статусу адвоката повинен відповідати наступним вимогам: 1) мати вищу юридичну освіту; 2) володіти державною мовою; 3) мати стаж роботи в галузі права не менше двох років після здобуття вищої юридичної освіти; 4) скласти кваліфікаційний іспит з позитивним результатом.

Однак, на відміну від діючого на сьогодні законодавства України, законопроект під "стажем роботи в галузі права" визначає стаж роботи особи як стажера адвоката та (або) на посаді судді, прокурора. Акцентуємо увагу, що станом на сьогодні до стажу роботи в галузі права законодавство відносить роботу на наступних посадах: 1) судді, прокурора, слідчого, нотаріуса; 2) помічника адвоката, помічника судді або нотаріуса; 3) помічника-консультанта народного депутата України, який має вищу юридичну освіту за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність/міжнародне право та працює на постійній основі за строковим трудовим договором; 4) юриста, юрисконсульта, головного юрисконсульта, начальника юридичного відділу; 5) роботу на посадах в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях всіх форм власності, якщо такі посади за кваліфікаційними вимогами потребують наявності виключно повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність/міжнародне право; 6) науково-педагогічних або наукових працівників, що здійснюють навчання, виховання та професійну підготовку в професійно-технічних, вищих, або післядипломних навчальних закладах, якщо такі посади вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність/міжнародне право; 7) працівників науково-дослідних установ, якщо такі посади вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність/міжнародне право; 8) на інших посадах, які відповідно до закону вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність/міжнародне право; 9) період здобуття особою ступеню доктора філософії у галузі права під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі). Тобто, законодавець суттєво "урізає" юридичну практику, яка може зараховуватися "стажу в галузі права".

По-друге, слід звернути увагу на формат задачі адвокатського іспиту. Відповідно до законопроекту про адвокатуру кваліфікаційний іспит полягає у перевірці рівня професійної підготовки особи, яка виявила намір стати адвокатом, а саме володіння нею необхідними теоретичними знаннями у сфері права та знанням Правил адвокатської етики, а також практичними вміннями та навичками, необхідними для

здійснення адвокатської діяльності. Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом складення особою, яка виявила намір стати адвокатом, письмового анонімного тестування. Кваліфікаційні іспити проводяться не рідше одного разу на три місяці. Кваліфікаційні іспити проводяться у спеціально обладнаних для цього приміщеннях, визначених відповідними кваліфікаційними комісіями адвокатів регіону.

По-третє, законопроект про адвокатуру передбачає суттєве розширення професійних прав адвоката. Серед найбільш яскравих доповнень слід відзначити наступні: 1) участь у будь-яких слідчих або процесуальних діях, у яких має право брати участь клієнт; 2) безперешкодний доступ до приміщень судів у робочий час та у час проведення судового засідання у справі, в якій бере участь клієнт адвоката, а також до приміщень судів, органів прокуратури, поліції, Міністерства внутрішніх справ України, правоохоронних органів, установ для попереднього ув'язнення та виконання покарань, органів державної влади у будь-який час, якщо в цих приміщеннях перебуває клієнт; 3) ідентифікований доступ до всіх державних реєстрів, у тому числі Єдиного реєстру досудового розслідування, Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень та автоматизованої системи документообігу суду; 4) не розкривати адвокатську таємницю навіть за наявності дозволу клієнта; 5) використання не заборонених технічних засобів без будь-якого дозволу посадових осіб або суду.

По-третє, законопроект про адвокатуру передбачає закріплення за адвокатами додаткових гарантій захисту: 1) слідчі дії, у тому числі негласні, щодо адвоката можуть здійснюватися лише в межах кримінального провадження, в якому адвокату вручено підозру у вчиненні злочину, і виключно на підставі ухвали слідчого судді апеляційного суду; 2) недопустимість доказів, пов'язаних із дорученням клієнта; 3) заборона огляду та обшуку у зв'язку із адвокатською діяльністю; 4) заборона збору інформації про спілкування між адвокатом (помічником адвоката) і клієнтом, адвокатом і помічником адвоката; 5) забезпечення безпеки під час здійснення адвокатської діяльності.

Матеріали доклінічних вивчень та клінічних випробувань лікарських засобів стануть загальнодоступними

04.09.2018 Верховною Радою Україною був прийнятий закон "Про внесення змін до статті 9 Закону України "Про лікарські засоби" (щодо доступу до результатів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів)". Прийняття змін відкрило доступ до матеріалів доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів, що дасть можливість усім зацікавленим громадянам, їх об'єднанням, фахівцям приймати рішення стосовно вибору для призначення та

медичного застосування лікарських засобів на підставі об'єктивних даних про рівень доведення їх безпеки та ефективності. Цей законопроект також в значній мірі спрямований на подолання корупції при допуску ліків до медичного застосування в Україні.

Нагадаємо, що станом на сьогодні доступ до результатів доклінічних досліджень та клінічних випробувань ліків є повністю закритим для громадськості, що створює підґрунтя для корупції при реєстрації лікарських засобів, обіг ліків з недоведеною ефективністю та безпекою, нераціонального застосування медикаментів.

Так, відповідно до ч. 10 ст. 9 діючого Закону України «Про лікарські засоби» інформація, що міститься у заяві про державну реєстрацію лікарського засобу та додатках до неї, відповідно до положень цього Закону та інших нормативно-правових актів України підлягає державній охороні від розголошення та недобросовісного комерційного використання. Міністерство охорони здоров'я України зобов'язане охороняти таку інформацію від розголошення та запобігати недобросовісному комерційному використанню такої інформації. У свою чергу частиною 4 ст. 9 цього Закону встановлено, що до заяви про державну реєстрацію лікарського засобу додаються, також, матеріали доклінічного вивчення, клінічного випробування та їх експертиз.

Останнє становить серйозні виклики та ризики для вітчизняної фармацевтики та медичної сфери України. У джерелах масової інформації містяться хибні рекомендації щодо ефективності та безпеки лікарських засобів; в інструкціях до медичного застосування ліків та в довідковій літературі часто містяться показання для медичного застосування ліків, які не підтверджені науковими даними з точки зору доказової медицини, а подальша активна та неконтрольована реклама, створена на підставі недоведених показань, вводить в оману пацієнтів і лікарів, суттєво впливаючи на вибір лікарських засобів (за даними масштабного дослідження «Національне страхування здоров'я. Позитивний вплив на ВВП», ініційованого холдингом «STADA CIS» у 2011р., лише 20% коштів, витрачених громадянами в аптеках України, спрямовані на придбання препаратів для лікування основних захворювань); лікарі України не мають доступу до незалежної медичної інформації а знаходяться під потужним тиском комерційної інформації. Про цю проблему наголошується і в рекомендаціях ВООЗ щодо створення та впровадження національної політики лікарських засобів в країнах, що розвиваються.

Підготував:

Руслан МЕЛЬНИЧЕНКО, старший юрист практики міжнародної торгівлі та інвестування